

(0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50

Preparant la pau

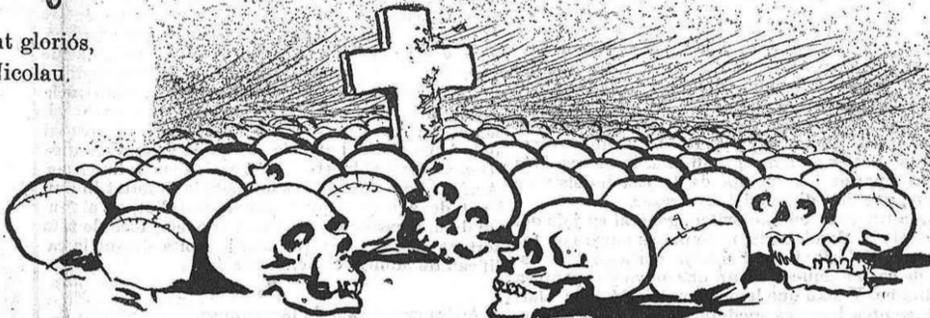
—Apa, ja heu fet prou el ximple:
jaquí á donarvos las mans!

Imatge del sant gloriós,
protector de 'n Nicolau.

Enginyós cop d'estisoras
que 'l Japó está meditant.

—¿Quartos demanas? ¿Cóm vols
que te 'ls dongui, cap de pa?

¡Aquests sí que ja fa días
que l' han ben feta la paül

DE DIJOUS A DIJOUS

DESPRÉS de las aparatosas festas de París y Londres, l'aparatoso entrada de D. Alfonso a Madrid. No podia ser d'altra manera. Els monàrquics, en la necessitat de disfressar la seva impotència pera realitzar el bé del país, acuden a las expansions y a la gatzara. Molt soroll y pocas nous, y encare buydas.

S'han obert las Cortes.

Els ministres van presentarse simulant una gran tranquil·litat, donant casi a comprendre que contan a tot event ab la confiança de la Corona. No hem de tardar a veure si es justificat ó no aquest optimisme. Tal vegada al apareixer aquestes ratlles s'haurá patentat per medi de una votació pública que a n' en Villaverde, si té com diu la confiança del rey, li falta la confiança de la majoria.

Al presentarse a la Cámara va fer llegir alguns dels seus projectes, entre ells els presupostos pera l'exercici de 1906. Mes com sigui que 'ls corresponents al actual exercici estaven discutintse al suspensar las sessions el 14 del passat desembre, y d'ells semblan estar molt gelosos tant l'Osma que 'ls va confeccionar, com en Maura que va autoriarlos, de aquí que, de bonas a primeres, s'haja entaulat un debat promogut per en Romanones, respecte a que 'l govern no está autoriat pera retirar un projecte del qual la Cámara s'estava ocupant, y qu' en certa manera havia fet ja seu.

En aquesta pugna entre 'l presupost vell y 'l nou presupost naufragará indubtablement la desballada barca Villaverde, desententse 'l unitat conservadora.

Mala jornada pel govern la primera sessió. Cohibit y sense brio y tenir que arrostrar las pullas dels pares y dels avis de la patria. L'impetuós García Alíx parlava en veu tan baixa que apenas se 'l sentia. — Que cridi més! — digueren alguns diputats. — Deixeu-lo — digué en Soriano — ¿no veyeu que parla ab la veu de 'l agonía?

En el Senat, el Comte d'Esteban Collantes reya, en tant qu' en Villaverde parlava. — No comprench aquestes riatlles — digué 'l atortolat President. — Tampoch comprenem nosaltres — replicá 'l altre — que S. S. estigui ocupant aquest banch.

Poch temps després l'Amós Salvador, deya: — Es costum saludar al govern quan per primera vegada 's presenta a la Cámara; pero en aquesta ocasió no puch ferho, porque aquest no es un govern que vé, sino un govern que se 'n va. Se tracta de un moribundo que va a acabar prompte. Per aixó pregunto jo: ¿a qué vé aquí si no té remey?

La minoria republicana se proposa batre 'l coure de ferm.

Una de las proposicions que ha presentat suscrita per en Salmerón, diu aixis:

«La Cámara declara que en la carta de S. M. el Rey al Cardenal Casañas la letra y el espíritu son contrarias a la Constitución del Estado.»

En Romero Robledo al rebre aquesta proposició va fer un salt com si li hagués caygut una bomba sobre del pupitre. Passada la primera impressió, feu tota mena d'esforços porque 's modifiqués la lletra de la proposició; pero en Salmerón s'hi va negar resoltament.

Y va fer bé. Es ja hora de acabar ab tota classe de convencionalismes y ambigüitats. Y la minoria republicana, pesi ó no pesi als polítics monàrquics cada día més corteses y més distants de las verdaderas opinions del país, s'encarregará de anomenar a las cosas pel seu nom, que aquest es al cap de vall el seu deber, y aquesta es també 'l aspiració del poble espanyol.

Si a favor de aquest convencionalisme s'ha anat embrollant la situació monàrquica, de tal manera que avuy no hi ha ningú que li vegi una sortida expedita y ayrosa; si hi ha qui ab las sevas corteses y claudicacions ha ennavegat el sistema parlamentari fins al extrém de veure's dibuixarse en l'horisó 'l espectre del poder personal, convé que s'alsi una agrupació forta y alentada recullint ab má ferma la bandera de las públicas libertats, y aquest honor correspón de dret al partit republicá.

Successos extrangers:

Pacificament s'ha consumat la separació de Noruega de Suecia. Els noruechs buscan un nou rey y fins ara no 'l troban. ¿Per qué podent regirse ells mateixos han de sollicitar un amo, que per bó que resulti, may ho será tant com el govern del poble pel poble? Confessem que té rahó 'l refrá que diu que «hi ha gustos que mereixen garrotadas».

La qüestió de la pau entre la Rússia y 'l Japó no avensa tan depressa com era de desitjar. No es que pugui direse que 'l intervenció amistosa del President dels Estats Units invitant a las dos potencies a posar terme a la guerra, haja fracassat; pero fins ara no 's veuen més que dilacions y dificultats en el nomenament de plenipotenciaries, y en las facultats de que aquests deuen estar investits. El Japó, apart de a'gunas ventajitas territorials, reclama una indemnissació de guerra, y la Rússia sembla no voler sentir parlar de tenir que afluixar la mosca. Més pródich apareix 'l autócrata de la sanch dels seus súbdits, que dels diners del seu tresor.

Per altra part en Linievitch, general en jefe del exercit de la Manchuria, s'empenya encare en fer el valent. Voldria jugar 'l última carta, mal li hagués de costar aquest albur una nova y espantosa hecatombe. Y aixó que la demoralissació més alarmant sembla haverse apoderat de las sevas tropas. Han perdut la forsa moral per complet. L'altre día, en holocauste a la perturbada disciplina, li fou menester a n' en Linievitch fusellar a 150 oficials. No falta sino que Rússia persisteixi en pendre

consell del amor propi per acabarho de perdre tot: els bons y las esquellas. Si 's dona una nova batalla, y aquesta, com tot induheix a presumirho, resulta desastrosa per las armas moscovitas, llavors la pau vindrá forzosament, y las condicions serán encare molt més dures que las que avuy imposan els japonesos vencedors.

A Grecia ha sigut assassinat Delyannis, President del Consell de Ministres.

Se creya que havia sigut víctima de un complot polítich, pero no es aixís. L'assessí es un jugador, un taul de garito, de antecedents penals, que ha volgut esbravarse, en vista de que 'l President perseguia 'l joch.

Jo conech un país ahont els governants no es fàcil qu' experimentin la mateixa trágica sort, a lo menos per aquests motius. El joch no 'l perseguixen, ans al contrari 'l toleran y se 'n aprofitan.

Si 'm preguntan quin país es aquest, els contesta ré qu' es un país de vano... un país tan gastat que se 'n vá a trossos.

PEP BULLANGA

LA LLIGA DE DEFENSA LLIBERAL

A temps que venim observant ab verdadera pena la manera especial que te de intepretar certes lleys la primera autoritat civil de aquesta provincia. A mida que ha posat arrels a Barcelona 's diria que ha anat extreuant la prevenció y armantse de tiquis-miquis que

desdinhnen de la missió imparcial y serena de una autoritat. Aixó 'ns fá creure, fins a cert punt, que obrará més que per propi y espontani impuls, per suggestió de certs elements, enemichs implacables del esperit lliberal que informa la legislació vigent, ab lo qual se figurará, sens duple, que contrau un mérit extraordinari y la consideració de autoritat modelo.

No, Sr. González. Las lleys se fan pera ser cumplertes, no pera que se las hi dongui tortura. Si no serveixen als fins especials de un govern determinat, lo més franch y lo més procedent es revocarlas; mes en tant qu' existeixen, es menester cumplir las, acomodantse en tot y per tot al esperit que las informa. Aquest es el secret de la pau y 'l respecte als poders constituïts y a las autoritats que s'observa en els països, com Inglaterra, ahont la llei impera per damunt de tot.

Ja no parlem del dret de manifestació que la legislació vigent deixa al arbitre absolut de las autoritats, y que a Barcelona, lo mateix que al resto de Espanya, es poch menos que un mito, sempre que tractan d' exercirho els demócratas. Es un dret aquest qual us queda absolutament reservat als clericals, als católics y als enemichs de la llibertat y la democracia. Sols a n' ells se 'l permet obstruir la via pública ab sas profesions y moixingangas.

El dret de associació troba tota mena de trabas y cortapisas, quan els que pretenen exercirho son obrers, precisament els que més necessitan utilitzarho. Se diria que 's tira de dret a dificultar, quan no a destruir, 'l organizació obrera: tals son els requisits que se 'ls exigeixen y las nimietats y engorros a que se 'l subjecta.

En el dret de reunió 's veuen verdaderas monstruositats irritants. S'ha donat recentment el cas de negarse la facultat de fer us de la paraula al president de una societat legalment constituïda, per no presentar la credencial que com a tal 'l autorisés.

¿Y, qué dirém del luxu de foras que s'ha desplegat ab motiu de determinadas reunions? ¿No constituïx aquesta mostra de alarma una verdadera coacció? Bó es que 's vetlli per la conservació del ordre públich; pero may la vigilancia prudent ha de pendre 'l carácter de una ofensiva hostilitat.

Assisteix a las reunions públicas un delegat de l'autoritat ab encàrrech de pendre nota de lo que 's diu. Si algu transgredeix els límits de la ley, medís quedan de sobras per exigirli la responsabilitat a que s'haja fet acreedor. Tot lo que sigui separarse de aquesta norma resulta abusi y perturbador del dret dels ciutadans.

Pero més abusiva encare s'ha de reputar la prohibició preventiva que 'l Sr. González Rothwos imposa al cumpliment de determinats propósitos perfectament legals.

Tots els poders públics, l'executiu, el legislatiu y 'l judicial están subjectes al judici y a la censura dels ciutadans, a pesar de lo qual, el nostre governador no consent en absolut que pugui ser tractada en reunió pública cap qüestió en la que intervinguin els tribunals de justicia. Per més que de las lletinites en els procediments, lletinites no sempre justificadas, ne sofreixi senmanas y mesos enters la llibertat individual de ciutadans presos y procesats, y 'n surtin afectadas sas familias privades de recursos, no 's deixa al esperit públich el medi regular de sollicitar un major zel en 'l administració de justicia. No sabem lo que pot guanyarhi ab aquesta prevenció sistemática, 'l crédito y 'l prestigi dels funcionaris judiciales, als quals generalment se 'ls considera subjectes a determinadas influencias. Aixís es com queda desamparada la llibertat individual de aquells a qui s'intenta fastidiar, en el fondo de una celda de la Presó modelo, foco de tota tortura moral, y a la que son ja molts els que la califican de Montjuich sense sanch.

Aném ara al ram de la premsa.

Prevé la ley qu' en el moment d' efectuarse la publicació de un número siguin remesos al Govern de la provincia tres exemplars firmats. Aixís tothom ho cumplia. Pero de un quant temps ensá s'

exigeix que la presentació dels tres exemplars, sigui simultánea, no ab la publicació del número, com prevé la ley, sino que precedeixi a la expedició de las remesas pel Correu. Tant es aixís qu' en aquellas oficinas tenen rebuda ordre rigurosa de no donar curs a cap expedició, sino després de haverse 'ls mostrat un exemplar sellat en el Govern de la Provincia.

Expedir pel correu no es publicar. La publicació no té efecte fins que la remesa arriba a son destí. Y a pesar de aixó s'imposa aquesta traba, al sol y únich propósit de assegurar el copo de tota l'edició, si l'autoritat té a bé denunciar el periódich. Ab aquest procediment pot donarse 'l cas de que tota la edició de un periódich sigui segrestada, avants de que un sol número haja arribat al públich; es a dir: pot donarse 'l cas de que 's persegueixi un suposat delictu avants de que s'haja comés, puig no haventhi hagut publicitat, no pot haverhi delictu en materia de imprenta. Vegis, donchs, com aquest sistema, resulta mil vegadas pitjor y més nociu que la censura previa.

¿Y si una vegada denunciat un periódich y segrestada tota la edició, 's declara després dels procediments judiciales, que no hi ha hagut tal delictu: qui indemnissá a la empresa periodística del immens perjudici que se li ha causat ab l'embarg de tota la tirada? En aixó no hi pensan, de aixó no se 'n preocupan las autoritats, com si un periódich no sigues una propietat tan digna de respecte com todas las demés. Enhorabona s'embargues una edició entera, si l'autoritat, acertada ó desafortunada, la cregués pecaminosa; pero sempre, al embarg, hauria de acompanyars'hi el dipósit del import de l'edició, quedant a las resultancias del proces. Tot lo que no sigui ferho aixís se converteix en un atach brutal a la propietat agena, que no pot ni deu consentirse en un país lliure, en que la premsa té dret perfecte a viure per sí mateixa y no com ara per la gracia y sempre a mercé de las autoritats.

Aquí tenen un petit ramellet de las delicias que disfrutém a Barcelona, en materia del exercici dels drets que la ley otorga als ciutadans.

Diguin, en vista de aixó, si no está plenament justificada la formació de una Lliga de Defensa Lliberal. Quan sofreix el dret de un individu sofreix el dret de tota la colectividad, que a la fi forma 'l cos social. La defensa de un es la defensa de tots.

Cau, donchs, per la seva base l'especie que s'ha proplat aquests días de que a Barcelona s'ha forjat la fusió dels elements republicans ab els elements anarquistas. No té, ni pot tenir aquest carácter la Lliga de Defensa. Els anarquistas per rahó de sas especials doctrinas están distants dels republicans. Ho están ademés pel seu apartament sistemàtic de la política militant. No 's tracta, donchs, de una conjunció impossible. La idea que presideix a la Lliga de Defensa es més amplia y de un carácter més general. Té per únich objecte combatre las arbitrariedades gubernativas y de salvaguardar per tots els medis la llibertat dels ciutadans. Té per únich propósit obligar a las autoritats a observar el més escrupulós respecte a la ley en sas midas de govern. Té per fi definitiu evitar las funestas consecuencias que produheix en l'esperit dels ciutadans la iniquitat y la injusticia erigidas en sistema, que solen ser engendradores de las més cegas desesparacions... y aixó, lluny de ser anarquista, es anti-anarquista; lluny de atentar al ordre públich, tendeix a assegurar la pau social, la més gran condició de vida dels pobles civilisats.

P. K.

I la qüestió del Marroch no s'embolica, es degut a la caygada de Mr. Delcassé, y a que Fransa, en certa manera, s'ha ajuntit a las pretensions de Alemania, qu' está de perfecte acord ab el Sultán.

De moment, s'imposa alló que deya en Camprodón: «No t' emboliquis Gutierrez...»

Jo ja ho veig: la Fransa vol la pau... la pau a tota costa, y ben mirat fá bé, porque inutilitada Rusia, la seva aliada de ahir, en la guerra del Extrem Orient, li interessa a la Fransa mantenir una amistosa inteligencia ab Inglaterra.

Pero 'l inglés, per demostrar una vegada més que no dona may un pas que no sigui de profit, ha arreplegat ab aquest negoci 'l Egipte y 'l Canadá.

Aquestes son las verdaderas y positivas penetracions pacíficas. Las qu' entran a la butxaca.

Al obrirse de nou el Congrés, després de sis mesos justos d' estar tancat, tots els pares de la patria han hagut de taparse 'l nas.

Está clar: feya un olor de florit que no s'hi podia tenir cara.

—¿Qui son aquella senyora y aquell senyor, guardia?
—Uns que us imitan a vosaltres: fan els gegants.

Afortunadament, els diputats republicans se cuidarán de desinfectarlo.

A pesar de que Noruega s'ha declarat independent de la soberania del rey de Suecia, aquest bon senyor no ha donat un pas per mantenir las prerrogativas de la corona sobre 'ls drets de aquell poble.

Y es que Noruega, al donar un pas tan gran y trascendental, estava previnguda per tot lo que pogués succehir. No es prudent armar una castanyada quan s'ignora qui al últim se menjará las castanyas.

Ademés, Oscar II sempre podrá dir que compleix els debers del patriotisme. ¿No es rey de Suecia? Donchs ningú te dret a queixarse si 's fá el suech.

En Moret ho entén.

Ultimament ha dit que 'l partit lliberal está en condicions de ser poder; pero que avants deu exigir dels conservadors que compleixin 'l obligació de legislar la situació económica del país.

Es a dir: acceptarém el govern sempre que 'l rebost estigui ben provehit. D'altra manera no val la pena de sentarse a taula.

La Bolsa ha suert una baixa.

El descens s'atribueix a la presentació del projecte de construcció de una nova esquadra.

Els bolistas son uns águilas en materia d'anticiparse als aconteixements. Tenint esquadra, estém exposats a un nou Cavite y a un nou Santiago de Cuba. Pot tardar més, pot tardar menos: pero ha de venir, y es per aixó que la bolsa s'arrossa ja desde ara.

Gat escaldat, ab aygua tebia 'n té prou.

Un telegrama curiós que retallo de un periódich local:

«Roma, 9.—Atribúyese al Papa la declaración de que no consentirá que el Rey de España contraiga matrimonio con una protestante. Si pide la mano de la princesa Patricia de Connaught, será bajo la condición de que la novia debe abjurar del protestantismo.»

¿Volen saber lo que opina LA CAMPANA sobre aquest particular?

Alló tan saguít: «Intervencions d'aquesta naturalesa no necessitan comentaris.»

Baix las iniciativas del incansable Lerroux están a punt de sindicarse la major part de las asociaciones republicanas de Barcelona, ab el propósit de establir institucions d'ensenyansa y de mutualitat, en tots els rams de l'assistencia.

Es una idea hermosísima y sumament práctica, qual importancia no es menester posar de relleu, porque ella mateixa s'alaba.

No basta que 'l partit republicá sustenti una idea y alenti un sentiment; es necessari, ademés, que fonamentit sobre bases indestructibles las institucions instructivas y benéficas, empleant la primera de las virtuts de tota agrupació popular: la fé en las propias foras, y la perseverancia en ferlas fructificar, en el present y en l'avenir.

En un teatro de Sant Petersburg se cantava 'l antigua ópera de Glinka *La vida per el Czar*. Fou escrita aquesta partitura quan a Russia 'l Czar ho era tot: un pare y un deu.

Pero 'ls temps han cambiat, y avuy produheix un efecte contraproduhent, sarcástich. Y 'l públich en massa, sense cumpliments, la vá xiular. Ja n'está tip el poble rus, y més que tip horripilat de donar la vida per el Czar. Casi no hi ha més que un medi de desembarfalo y restablir el perdut equilibri. Y aquest medi fora fer 'l oració per passiva.

La recaudació efectuada per l'Estat, correspondent al actual mes de maig, acusa sobre igual mes del any anterior, un augment de 6 milions 151 mil pessetas.

No es extrany qu' Espanya estigui cada día més anémica.

Perque quant més anémica está, més sanch li treuen de las venas.

El clero de Russia, ab tot y ser cismàtic, es digne cunf-germá del clero católic.

Possehidor de grans riquezas y temerós de que 'l Emperador, que a la condició de Czar uneix la de Pontífice, se 'n pogués apoderar, ¿no saben lo que va fer?

Posarlas a salvo, enviantlas a Berlín y a Londres.

Las festas de Barcelona

Y 'ls banquers d'aquestes capitals, pera fells hi rendir bonas ganancias, zen qué dirían que las han inventadas? En nudrir els empréstits japonesos.

De manera, que una bona part dels poderosos elements bélichs de que disposa 'l Japó, han sigut adquirits ab els diners del clero rus.

Ja poden, donchs, benehir als infelissos soldats que van á la guerra! Las mateixas mans que 'ls hi prodigan las benediccions han contribuít al seu extermini!

Y quins tips de riure ha de ferse Budha, desde 'l seu cel japonés, al veure la patriótica conducta dels sacerdots de Cristo!

PRADES, 4 de maig

Tenim en aquesta vila un merlot negre que d'fu que vol cambiar de parroquia, á consecuencia d' estar molt disgustat perque assisteixen molt pocs espectadors al seu teatro, principalment els diumenjes, que 's queixa de que no hi van més que quatre ó cinch homes.

No s' amohini que jo en breus paraulas li diré 'l motiu d' escassejar la llana en aquesta vila.

El jovent ja porta en lo íntim de sa conciencia desprei i odi al fanatismo, y las personas d' edat més avansada encare veuen brollar dintre 'l seu pit aquella recorts de la passada guerra civil.

El seu antepassat, el merlot d' aquell temps, capitanejava una partida de carlins per aquesta comarca y ab lo seu sabre y la cara que feya se semblava més á un cafre que á un ministre de Deu. Un día feu circular una ordre per tota la vila encomanant á tothom que assisteix a sentir un sermó á la plassa, baix pena de la vida. La primera espurna verinosa que llansá en aquest sermó fou contra la sanch liberal, dihent: que si ell sabia qu' entre aquella gentada hi hagués algú que tingüés la idea liberal, allí mateix se 'l fusellaria.

Donchs, si, mossén Candela; aquesta recorts encare alenan en el cor dels nostres pares. Aquí te la resposta á sas desesperants exclamacions contra 'ls que no van á missa. Y si se 'n va d' aquesta vila, vosté que sab el pá que s' hi dona, aconselli als seus companys que passin de llarch y deixin aquesta població en pau y gracia de Deu.

LLORÉ DE MAR, 13 de juny

Trobantse á n' aquesta vila unas quantas familias que confian els seus fills á aquesta de l' aranya negra, pel simple delict de no saber la lliçó d' un noyet de deu anys, va ser brutalment apallissat per un dels que 's vesteixen pel cap, al estil del célebre pare Román.

Com que 'l cas de referencia ha tocat de torn al fill del digníssim jutje d' aquesta localitat, veurém lo que determina si compleix el seu deber la justicia burlada y escarnida. Potser se posará fi d' una manera eficaç y radical á aquests abusos que 'ns colocan al nivell dels zulus.

Patronato Escolar Obrero de Mataró.—Sr. Director de La Campana de Gracia.—Mataró 16 de mayo de 1905.—Muy Sr. mio: el número de su periódico correspondiente al día 13 del corriente mes, inserta una correspondencia de esta ciudad que dice que tuve el capricho de representar la Cena, y haciendo el papel de Jesús, lavé los pies á las muchachas á quienes enseño la doctrina; y añado que podía haber desempeñado el papel una de las muchachas, y así yo no habría pecado. Lo relatado en el suelto es totalmente inexacto. La idea de celebrar el Jueves Santo la ceremonia del Mandato y no de la Cena, no fué mía, sino de la Comisión de Señoras del Patronato Escolar Obrero de Mataró, y para el lavatorio de pies, se eligieron doce niñas de diez años, desempeñándolo la Superiora de la Escuela y las Señoras de dicha Comisión sin yo tomar parte en él. Perdonando al correspondiente los desprecios á mi persona y las maliciosas insinuaciones que el suelto contiene, requiero á V. para que, publique esta rectificación en el próximo número de su periódico.—José Valdé Pbro

BANYOLAS, 13 de juny

Diumenje passat ens feu una visita la simpática agrupació coral d' Unió Republicana de Girona, que tan acertadament dirigeix el mestre D. Rafel Colomer. Ostenta van tots els coristas el gorro-frigi, enbolant un d' ells el preciós estandart de la societat.

La festa resultá brillantíssima y fou molt ben acollida per part dels vehins y per las autoritats, essent aplaudidas todas las pessas del repertori d' en Clavé, principalment la engrescadora *Marsellesa*, quinas notas vibrants pronogueren el més gran entusiasme.

A la nit foren obsequiats ab un ball, resultant més que insuficient el local de la Societat hont se celebrava; y l' endemá al matí se 'l invitá á un passeig pel llach.

Per molts anys, puguin repetir tan carinyosas visitas els aixerits coristas de Girona.

CREU-ALTA, 5 de juny

No som els republicans els que voldríam arribar al lamentable extrém de barallarnos ab els que no participan de las nostras ideas; respectém las de tothom quan aquestas se segueixen y propagan ab convicció; pero com la titulada gent de bé y catòlichs d' una pessa, salvo algunas excepcions, no més rendeixen culte á Santa Hipocrestia, de aquí ha esdevingut qu' algun d' aquests sense fer pregarías ha vist ploure damunt la seva cara, per més qu' ell diu que va sentir un tró y va veure las estrellas desseguida. Aquesta gent, que res dels republicans troban ben fet, haurían de ser els primers en callar, perque haurían de recordar que 's conjuraven per no pagar el repartó de consúms, perque 'l Ajuntament republicá considerava havia de augmentar el dret á ells com á pagesos y propietaris y rebaixar á la classe treballadora fabril que no tenia terras per cultivar y que bé prou no pagava quan havia d' anar á comprar las materias de primera necessitat á n' ells. Aquests son els criticóns de sempre y volen que no sigui dit qu' ells son els ambiciosos de mando, que, veient que havían fet á tots per tornar á governar, anavan á votar y buscar vots per l' Alfonso perque tornés á ser diputat y fes la agregació ab Sabadell. Aquests son els calumniadors; per aixó van tant á la iglesia, perque 'ls remordeix la conciencia dels pecats qu' han fet; perque 's recordan que l' arrós que menjavan á la salut del diputat per Mura avuy el paga car el poble de la Creu-Alta; y que no olvidin els de la ganadería dels Tomasi, Curullat y C. que hi ha un ditxo catalá que diu: «A boca tancada no hi entran moscas», no fos cas que fessin el *bobo* y la pescatera y trobesin que algun republicá honrat se sentís ofés per las acostumadas calumnias que deixan anar, y llavors per més que 'ls consideran dignes de llástima perque no 'n hi ha més que lo que Deu hi ha posat, devengadas las ideas se cambian, y en lloch de ser republicans federals no se las haguessin de haver ab partidaris de la Repartidora... ó ab clericals que imitan al bisbe ab lo de la confirmació.

EL SOCIALISME A LA XINA

UI sab, ni es capás de preveure, lo que 'ns pót venir del Extrem Orient, imméns laboratori de ideas y costúms aquí desconegudas?

En la nació xina, tinguda per decrepita y atascada, s' hi mantenen vius els gèrmens de una nova organisió social.

Aquests días un doctor del Celest Imperi, nomenat Sun-Yat-Sen, trobantse á Gant (Bélgica) al objecte de solicitar l' admisió del Partit socialista revolucionari de la Xina al Comité internacional, feu á un col·laborador del periódich *Vooruit*, las següents revelacions, verdaderament curiosas:

«Els Mandxús oprimeixen á la Xina, tal com els russos ho fan ab la Polonia y 'ls espanyols del sigle XVI ho feren ab els vostres antepassats. Aixís, donchs, el primer article del programa dels nostres adeptes en el Celest Imperi diu aixís: «La Xina pels xinos y 'ls opressors estrangers á la porta.»

«Convé no olvidar que á la Xina la totalitat de la terra es propietat comunal; de manera que hi ha allí pocs propietaris de terrenos: aquests se deixan als habitants, ab subjecció á determinadas condicions.»

«Els xinos tenim un sistema tributari molt senzill: cada hu paga segons els seus medis: las cargas públicas no pesan, donchs, com aquí á Europa, sobre las classes desheredadas, es á dir, sobre la massa dels habitants.»

«Y encare 'ls nostres companys socialistas pretenen millorar aquest régimen donantli bases unitarias, y evitant que una classe pugni despossehir á un' altre.»

«El maquinisme ha fet á Xina pocs progressos; la major part del treball s' efectua á má. Els obrers xinos venen á trobarse en una situació idéntica á la que tenian els artesans d' Europa en els temps dels oficis y gremis. Tots están organitzats y ab més solides qu' en cap altre part del mon. La seva sort material dista molt de ser deplorable. No hi ha gayres pobres, pero encare menos hi ha richs. Y 'ls que ho son no poden pas procurarse á pesar de sas riquesas, la meytat del confort y 'l luxu dels capitalistas europeus.»

«Las corporacions y 'ls gremis son els que s' han oposat ab major energia á la introducció de máquinas y á la importació dels procediments europeus de producció.»

«En aquest punt els xinos saben molt bé lo que 's fan y la proba es que poden contarse entre 'ls pobles més ditxosos del mon.»

«Están al corrent de lo que 'ls proletaris d' Europa han hagut de sufrir del mon capitalista de producció, y no volen de cap manera ser esclaus de las máquinas. Molt llytarán els socialistas xinos avants de consentir que signi admés el maquinisme ab sos inconvenients y defectes. En tot cas, aspiran á construhir de una sola empenta el nou edifici social. Dels progressos de la civilitació volen treure'n tot el profit possible, deixant en absolut de serne las víctimas. En un mot: creuen possible passar sense transició del régimen mitj'eval de las corporacions á l' organisió socialista, sense tenir que arrostrar las miserias y vicisituds del régimen capitalista.»

«De aquí á alguns anys haurém realiat els nostres somnis més atrevits, perque 'ls gremis y oficis xinos están impregnats d' esperit socialista. Viurém en plé régimen colectivista. Y els països d' Europa 'n treuran un profit gran, no sols per la forsa del exemple, sino també perque s' haurá demostrat prácticament que 'l colectivisme no es una quimera ni una utopia. Operará més conversions lo que 's fassi á la Xina, que alguns anys de polémicas y milers de conferencias.»

«A la Xina no está 'l socialisme entre bolquers com s' imaginavan molts en altre temps. Jo fins m' atreviré á dir que ha deixat ja el calsat de noy. Tots els gremis están adherits á las nostras ideas, y no esperan sino la senyal pera principiar la lluyta.»

«Además, la xifra respectable de cinquanta quatre periódichs socialistas redactats en xino, dona una idea de la quantitat de lectors y adherits á las nostras conviccions. Y s' ha de tenir en compte que á la Xina el número dels analfabets es molt més considerable que á Europa.»

Hem traduht aquestas manifestacions per la novetat qu' entranyan y 'ls punts de vista que descubren.

Hi ha qui tem el perill groch. Potser tingui rahó, segons siguin els móvils del seu temor. Pero aixís com Europa ha anat á aquellas regions á introduhir la seva civilitació que tant pugna ab l' ingénita d' ellas, (qui sab si en un avenir no massa llunyá, la civilitació asiática, modificada per efecte de las nostras influencias, se 'ns imposará en moltas de las sevas condicions adaptables al esperit de justicia y á las rahons de conveniencia pública!

Las ideas y las institucions, al igual que las ayguas del Occéa, tenen el seu flux y 'l seu reflux.

J.

VIDA ARRASTRADA!

La gent dirá lo que vulgui, pero 'ls que tenim senderi y no cedim al imperi de cap maligna passió, sabem de molt bona tinta, per més que aixó á algú l' empipi, que 'ls senyors del Municipi son dignes de compasió.

Homes senzills y modestos, al deixar sa llar tranquila

y entrá Casa de la vila ¿qué van anarhi á buscar? Ohú, ohú, maliciosos sense cervell ni conciencia; ivéusela aquí la existencia que 'ls pobrets han d' arrastrar!

L' edil que exerceix el càrrech ab la serietat deguda, ja pot dir que té venuda la libertat del seu cos. May sab quán tornaré á casa, ni si hauré de dormi á fora, ni en quín siti ni á quín hora podré menjarse l' arrós.

Ara ves al Tibidabo —es clar, pagant la Pubilla— á diná ab una quadrilla de forasters que han vingut; ara ves á Vallvidrera á obsequi á una caravana de sabís de Vallirana ó amichs de Calatayud.

¿Que 'ns visita un príncep xino ó un gran duch del rus imperi? Inmediatament tiberi en el millor restaurant. ¿Que baixa El Laurel de Jaca ó El Iris de la Bordeta? Ab arreglo á l' etiqueta se l' ha de rebre menjant.

Y avuy forada ab uns belgas, demá fatori ab uns moros, ara xellis ab tres coros, ara ab un ex-president, el pobre regidó 's passa la vida aixecant la copa, y dina, y esmorza y sopa casi sempre oficialment.

Vé luego el rengló dels viatjes. Per naps ó per xiribfas, cada deu ó dotze días es precisa aná á Madrid. Y quan no á Madrid, á Cádiz, ó á Sevilla, ó á Pamplona, ó á Jaen, ó á Tarragona, ó á Reus ó á Valladolid.

¿N' hi ha prou ab aixó? ¡No encare! Per més qu' ell 's hi resisteixi, cal que 'l regidó assisteixi á la festa tal ó qual, y que, rebut allí ab música, ocupi la presidencia y brindi ab certa eloqüencia en el *lunch* que hi ha al final.

Després vé al *Coso blanco*, y al xellis del club *La Mona*, y al piscicobis que 's dona perque s' ha obert un carré; y arribat á la retreta, y al gran ball, y á l' alborada, y á la *soirée* organizada per la societat A ó B.

Y hala, sempre d' aquest modo, rodola com una botxa, en tren, en carretó, en cotxe, banquetejant día y nit. L' un:—Tome V. un bocadó! l' altre:—¡Li toca la dreta! aquí:—¡Pendrá una copeta! allá:—¡Un puro, si es servit!

¡Ah!... ¡Y encare hi haurá réprobos que per singularisarse s' atreviran á burlarse d' aquests ángels de bondat! ¡Críticó á uns ser que no viuen, realitant sa missió augusta! ¡Qué n' es d' ingrata y d' injusta la misera humanitat!

No: no 'ls hi tinguen enveja á n' aquests nobles patricis que tan grossos sacrificis fan per pura abnegació. Ben al revés, creguéu sempre que, ab detenció analizada, si al món hi ha vida arrastrada, ies la del trist regidó!

C. GUMÀ

L' intríngulis

extranger—un extranger que ha corregut tot el món, que parla sis llenguas (una més qu' en Villaurrutia) y que sab una pila de cosas que la generalitat las ignora —aquell día estava molt *charmant*, y l' ocasió va semblarme propicia pera ferlo cantar un rato.

Sense entretenirme en indirectas ni circumloquis, vaig abordar-lo de dret.

—¿Qué me 'n diu de la marxa d' Espanya?—vaig dirli de bonas á primeras.

—Perfectament bé.

—¿Que parla en serio?

—Sempre hi parlo jo. Lo que hi ha—y d' aquí ve sens duple la seva extranyesa—que jo 'm miro las cosas d' aquest país com á foraster y vosté se las mira com á espanyol.

—Ja entench. Vosté está en el mateix cas del constructor de caixas de mort, que en temps d' epidemia declara que tot marxa en popa.

—Cruel es la comparació, pero no diré que sigui mal trobada.

—¡Preciosa confessió!... Aixó equival á dir que Espanya, als ulls dels extrangers, es una nació que 's fon com una candela.

—Als ulls dels extrangers y als ulls de tothom. Cego ha de ser qui una cosa tan clara no veji. Observi lo qu' está succehint avuy á Madrid. Acaban d' obrirse las Corts; s' han reunit els legisladors del país, y en lloch d' apressurarse á posar remey á las varias y gravísimas dolencias que temps há venen minantlo ¿en qué s' ocupan? En mirar quína cara fa en Maura y quín color té en Villaverde; en discutir si aquest caurá y pujará aquell; en averiguar lo que diu en Moret de 'n Montero y lo que pensa en Dato de 'n Pidal... Una nació quals prohoms s' entretenen ab aquestas tonterias, ¿ahónt vol vosté que vaji sinó al desastre?

—¿Aquesta es al extranger la opinió general? —Es la opinió dels homes que pensan, que hi veuen lluny y que saben llegir el pervenir.

—¿Qué esperan, donchs, aquests homes? ¿Per qué no mouhen els fils invisibles que cambian la sort de las nacions? —¿Qué? ¿La intervenció? ¿La pressió diplomática? —¡No 'ns precipitem!... No vaig tan enllá. Sense intervenir, sense fer sentir cap classe de pes, medis tenen las nacions fortes pera *aconsellar*—posemhi aquesta paraula—pera aconsellar als pobles débils y marcarlos el camí més convenient als seus interressos.

—¡Si que la faríam bonal!... Ha parlat d' interressos, y aixó es posar el dit á la llaga. ¿No comprén vosté que 'ls interressos d' Espanya no son els nostres? Que á Espanya pugni no convenirli anar com va, 'm sembla lògich; pero que 'ls extrangers de guin empenyarse en que aquesta situació varhi, es una cosa completament distinta.

—No veig clara l' idea...

—M' explicaré. Mentres aquest país vaji malament y tingui governs detestables y administradors mil vegadas més dolents que 'ls governs, els extrangers podrán explotarlo á mansalva, y xuclar la seva riquesa...

—O pobresa.

—O pobresa, com vulgui; y extreure de las sevas entranyas y de la seva butxaca tota la sanch y tots els diners qu' encare hi quedan. ¿No li diu la rahó natural que aixó, haventhi aquí un govern regular, s' acabaria per nosaltres en quatre días?

—Aixís ho crech.

—Donchs per aixó mateix donan mostrás d' escassa perspicacia els espanyols que confian en que la influencia extrangerá, exercida en una ó en altra forma, ha de venir un día á posar fi á aquest desori.

—¿No vindrá?

—¡Es clar que no! ¿Per qué ha de venir? ¿Per tancar-se ella mateixa las portas de la mina que ab tanta facilitat explota? Si Espanya refeta, rehabilitada, entrant seria y resoltament en las vías del progrés, arribés á convertirse en una nació forta, treballadora, activa, ¿qué podrián venirhi á pelar llavors aquí Inglaterra, Fransa, Alemanya?

—Efectivament; res.

—Aquesta es la rahó que aconsella á las grans potencias á mirarse 'ls toros desde la barrera y deixar qu' Espanya s' arregli com pugui. ¿Vol que li dongui uns quants números que acabarán de deixar-lo convenus?

—Vingan. ¿Quins números son?

—Els que 's refereixen al comer espanyol d' importació y exportació. Son datos frescos, pertenecients als quatre primers mesos d' aquest any. ¿Sab quant importa lo que 'ls espanyols han venut als extrangers durant aquest temps? 255 milions de pessetas. Y lo que 'ls extrangers han venut á Espanya, ¿sab quant val? 305 milions. ¡En quatre mesos, 60 milions de diferencia á favor nostre! Lo que al cap del any, seguint aquesta marxa, significará 150 milions de pessetas que de la butxaca d' Espanya haurán passat á la dels extrangers. ¿El veu clar ara l' intríngulis? Mentres la font raji ab tanta abundancia, ¿per qué hem d' enredarnos en res?—

Aquí se 'm va ocorre una pregunta.

—Y si ve un día—vaig dirli—en que la nació, ja del tot agotada, no pugui proporcionar als extrangers aquests enormes beneficis, ¿qué succehirá? —¡Oh! Va llarch aixó—'m respongué somrihent:—Expremuda per las nostras mans, encare, encare pot donar such la taronja.

—Pero ¿y si finalment el cas arriba?...

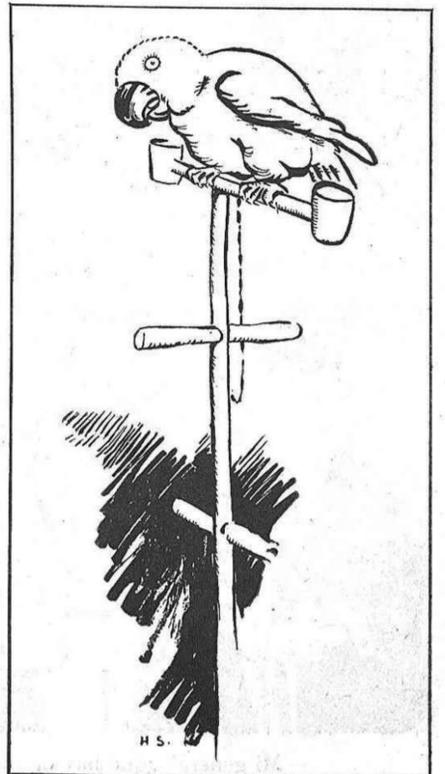
—Llavoras...

Arronés las espatillas y 's quedá pensatiu. No va haverhi manera d' arrencarli ni una paraula més.

FANTASTICH

LA CARICATURA AL EXTRANJER

Nota parisenca

UN QUE SE 'N RECORDA

—¡Viva 'l Rey!... ¡Ram, plan, plan, plan, plan!

REPICHS

QUESTS dies hem estat sobre un volcà... ó sobre un balcó, ó sobre lo que millor á vostés els sembli.

Se prengueren grans midas de precació, porque 's temia un alsament. Uns deyan que republicá, altres que carlí, y alguns, per no equivocar-se, asse-

guravan que havia de ser republicá y carcunda á la vegada, com si en plé mes de juny ens trobessim en plé Carnestoltes.

Y á pesar de tot, l' alsament, no republicá y carlí solzament, sino nacional s' efectúa tots els dies sense remissió. No hi ha espanyol—exceptió feta dels malalts—que quan estigui tip de dormir no s' aixequi.

Lo més trist de l' alarma es la molestia que las autoritats se prenen y la que donan als seus subordinats.

Ben clarament li deya dilluns un pobre sorge á la criada de casa:

—Qué tens que fas tan mala cara?—li preguntá la noya.

En Villaverde, camí del Congrès

Cada día quan hi va fa 'l pobre home 'l mateix càlcul: —¡Ay de mí! 'M sembla que avuy, descarrega el gran xubasco.

La eterna historia

El burro sempre reb.

Junta d' autoritats

—Mi general, ¿qué hay de nuevo?
—Que estamos sobre un volcán.
—¿Un volcán ó un balcón?

—No 'm trobo pas gens bé—li va respondre 'l pistolo.

—Y aixó, ¿per qué?

—T' ho diré en secret porque t' estimo; pero no ho fassis corre. La nit passada 'ns van fer dormir sobre las armas... y estich tot capolat.

En Teodoro Baró—que per cert ha deixat de ser redactor-jefe del *Avi Brusi*, per haverli sigut conferit aquest càrrech al mallorquí Oliver—cantava 'l passat diumenje las glorias y las esperansas de la nació, sintetizadas en el següent santoral:

«No;—deya—el pueblo de San Leandro y de San Isidoro, de Santo Domingo y de San Juan de la Cruz, de San Ignacio de Loyola y de San José de Calasanz; de San Juan de Dios y de Santa Teresa, vive y vivirá.»

Y si no viu podrà dir á lo menos, al llegir aquesta restallera.—Ja som á *Sans*.

Els barcos russos apressats pels japonesos han sigut rebatejats ab noms d' aquell país. Es molt estrany lo que succeeix en aquesta materia: els confits se reparteixen avants del bateig.

Els noms que portaran desde ara aquells bastiments son aquests: *Iwamy, Iki, Okinoshima y Mishima*.

¿No es veritat que, l' últim sobretot, sembla un nom de gata?

Donchs lo que s' ha de procurar es que la gata aqueixa no tregui las unglas.

Un periódich inglés *Daily Mirror*, publica las següents ratillas:

«Se diu ab grans visos de verosimilitud que la vinguda del rey D. Alfonso á Inglaterra no obeheix exclusivament al desitj de fer una visita de mera cortesia. L' admiració del jove monarca per la princesa Victoria Patricia, filla segona del duch de Connaught, presta un interés romántich á n' aquesta visita.»

«Avants d' ara no havia vist may á n' aquesta princesa, pero fa alguns mesos y després de veure un retrato seu, expressá un gran interés per conèixer l' original, y 's diu que desde llavors ha portat la fotografia de la princesa, en la butxaca del pit.»

Será curios saber si es la butxaca interior; porque en aquest cas, en llenguatge catalá, hauriam de dir que la porta al *infern*.

¿Quinas cosas! ¿Veritat?

En Romero Robledo, en sa qualitat de President del Congrès, ha hagut de ser qui ha pronunciat l' elogi fúnebre d' en Silvela.

¿Del seu mortal enemich!.

Pero es alló del refrá: «A enemigo que huye, puente de plata», qu' en el present cas se pot traduir aixís: «A enemich que 's mor', el carruatje fúnebre més pompós.»

En Villaverde va rebre á caixas destrempadas als representants de l' Assamblea d' alcoholers. Entre altres cosas els hi va dir:—Vostés proposan un impossible. El Tesor necessita diners.

Aixó vol dir que á n' en Villaverde li ha pujat l' alcohol al cap. No faltarà qui s' encarregui de desva-porarlo.

Un episodi de la entrada de D. Alfonso á Madrid: «En el Buensuceso un individuo se acercó al coche real con un ramo de flores. La policia le detuvo. Llevaba entre las flores... un *memorial*.»

Si en el memorial demana recursos, be 's pot dir qu' era un arma blanca: un sabre.

Un altre episodi:

«Al desfilarse ante los reyes el batallón de Cazadores de Madrid, la música de improviso tocó *La Marsellesa*, como alusión al reciente viaje del rey por Francia. La multitud prorrumpió en aplausos y vivas.»

¿Y qué bonica qu' es *La Marsellesa* Sobre tot l' estribillo que comensa: «¡Aux armes citoyens!..»

A Madrid s' ha vist una causa contra alguns empleats de policia acusats d' haver rebut diners de criminals. Pero de la proba ha resultat que l' únich culpable era l' inspector Luna, que morí fa temps.

De manera que ja tenim dos difunts: l' inspector y l' mort que li carregan.

¿Y la reparació judicial? Que vagin á ferla efectiva... á la Luna!

Algunas damas de l' aristocracia madrilenya están organisant una corrida de toros, en acció de gracias per haver sortit ilés D. Alfonso del atentat de París.

Deuen haver considerat aquestes bonas y distingidas senyoras que no tot han de ser Te-Deums.

Bo es que s' guanyin la vida, en cassos tan extraordinaris, els que s' afaytan la clepsa.

Pero també es convenient que llepin alguna cosa 'ls que n' lloch d' ateytársela 's deixin créixer la cubeta.

¿Capellans y toreros! ¿No

El desenllás

Poch falta per acabá: una apretada, y ja está.

son, acás, els més dignes representants de l' Espanya pintoresca?

Un silvelista acérrim, feya l' elogi del seu ídol ab la següent frase:

—Vegin si 'n tenia en Silvela d' intenció política, que fins al morirse havia de deixar desgabellat al partit conservador. Aquest ha sigut el seu últim cop de daga!

Parla *El Globo* del estat de Barcelona, á la que considera com el foc del anarquisme, y diu que «pera lograr el sanejament moral de la població fa falta un home de grans energias que assumeixi 'ls poders civil y militar.»

Es á dir, un dictador... un tirá que 'ns posi á tots las peras á quarto.

Se comprén la tirria d' *El Globo*.

Lo qu' ell dirá:—Figúrinse si 'ls barcelonins serán dolents, que fins del nom ignocent que jo porto per títul, *El Globo*, 'n diuen la *bombal*

Apunti Eminentíssim Cardenal Cassanyas.

El Papa ha enviat un missatge de felicitació y un preciós mosaic de regalo al príncep imperial de Alemania y á la seva esposa Cecilia de Mecklenburg (tots dos protestants), ab motiu de son efectuat enllás.

¿S' ha vist may una etzegallada com aquesta?.. ¿Qué será de la unitat católica?.. ¿Qué será de la santa intransigencia?..

¿Sab qué faria jo, Eminentíssim Cardenal Salvador, si tingúes el cap desota del seu capelo? Senzillament: publicaria una pastoral ben reconseguida contra 'l Papa. Aixís li ensenyaria á tenir consecuencia religiosa.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO

1.ª ANAGRAMA.—*Patró—Porta—Troya*.

2.ª TRENCA-CLOSCAS.—*Mariana*.

Han endevinat tota ó part de las solucions corresponents al número anterior, els caballers: Joseph Fuentes, Barbé, Lleüig Plumall, Antoni Monclús (Musclus), Benito Gómez, Tonet de la Delina, M. C. Romanyá, Matías Costa, Oriandillas y C.ª, y Maciá Carnicé.

ANAGRAMA DIÀLECH INTERESSANT

—No t' hi casarás, t' ho juro.
—Sí que m' hi casaré, pare.
—Mira que t' trençaré un bras.
—Valdament las dugas camas.

—Bé. ¿Qué mana á can Ribot?
—Deu manar la Serra ó l' Aixa.
—Noya, no t' burles de mí.
—Vos vos burleu de mí, pare.
—Vaja, donchs, parlem á pams.
—Encar que volgueu á canas.
—Vull que t' casis ab l' Eloy.
—¿Ab aquell *total* tan ase?
—Eli mateix. ¿Qué hi tens que dir?
—Que no 'm fa gota de gracia.
—Bueno, donchs, ja me 'n fa á mí.
—Doncas caseus hi ¡ay caramba!
—¿Vols ferm' dí 'ls salms al revés?
—Aixó no, pare Ni ganas.
—Donchs si t' veig més ab l' Enrich... aquell *total* mort de gana...
—Sí, pare. ¿Qué li faré?
—¿Qué? Li trençaré una cama.

FALÓ KELLIVELÍ TRENCA-CLOSCAS

EMILIA PERELLÓ GASOLS MORERA, DEU BIS GRACIA

Formar ab aquestas lletres degudament combinadas el títul de dos dramas catalans y apellidos dels seus autors.

ENRICH TOSAS

GEROGLÍFICH

+

F. JOANET

Caballers: Juan Quintana, Manel Colomé, Joan M. Grau, Badocalent, Joseph F. Canal, J. Biró Nacal, Joseph Fuentes, Barbé, Jaime Pascual Cartró, Rafael Torné, Lleüig Plumall, Un guardapolvos, Ignocent Asens, F. M. M. y U. Nan y Mal: No pot anar.

Caballers: Aleix IV, el Foll, Musclus, E. Ordanyá y B. y Bufo Hermanas de Ilansá: Aixís, aixís.

Caballers: Joseph M. Sentinella: La conversa no acaba de satisfernos. Ah, y de premis no 'n doném. Lo demés no vá.—Amadeo M. Vidales: Bona voluntat y res més, par ara.—Ilotna Sadaob: Menos positivisme y més poesia.—J. Moret de Gracia: Gracias pels epigramas... y per la xarada.—C. Plá: No fem fra. Ab el temps y ab constancia... quí sab!—Jotegen: Rebuda la remesa. Anirà tot ó part.—A. Cararach. No 'ns resol cap problema.

—Una gallina: Poqueta cosa.—Tallé Oak: Es molt llarga. Aixó vol dir que per ser publicable ha de ser molt bona.—Pebre Negre: Ja ha fet á tots aquest assumpto.—P. L. y S.: Aixó de carácter primaveral s' ha de guardar per un altre any.—Emili Tolo: Estará molt ben traduhit pero ho trobo algo esquitit.—Félix Cana: Per deferencia al protagonista, qu' es amic de la casa, no publicuem els seus versos d' actualitat.—Ros Manxaire: Aixó no interessaria á ningú.—L. C. y S. y F. B.: No podém insertar las cartas que 'ns envían, per varias rahons.

Imprompta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, cator del Oim, número 8

Tinta Ch. Lorilleux y C.ª